

Florentin Smarandache

Noi polemici paradoxiste

- 1) Acum înțeleg eu de ce Ion Pachia Tatomirescu (IPT) face atâta gălăgie împotriva mea: fiindcă eu nu sunt “de specialitate”, adică nu-s filolog de formație, ci “autodidact” – cum mă caracterizează el, deci n-am voie să înființez mișcări literare și probabil nici să scriu literatură (!)

Parcă e mare greutate de înțeles o avangardă literară! Parcă-ți trebuie studii de “științe filologice” (cum se exprimă dumnealui) ca să faci o avangardă literară! Am citit destule cărți despre avangarde și “-isme”, în mai multe limbi, atât în România cât și prin țările prin care am lucrat și locuit perioade mai mari de timp (Maroc, Turcia, Statele Unite, Franța).

Uită IPT faptul că există scriitori însemnați, atât în literatura română cât și străină, care au venit din domenii neliterare: matematicieni (Omar Khayyam, Paul Valery, Ion Barbu), medici (Vasile Voiculescu), avocați (Gib I. Mihăiescu, Barbu Ștefănescu Delavrancea, Păstorel Teodoreanu), ingineri (Gabriel Chifu), informaticieni, sociologi (Adrian Dinu Rachieru), filozofi (Lucian Blaga), economiști, etc. iar alții chiar fără studii superioare sau cu studii neterminate (Mircea Dinescu, Fănuș Neagu).

IPT mă acuză pe mine că nu sunt filolog, dar nu-l acuză și pe F. Vasiliu de același lucru (F. Vasiliu a terminat facultatea de chimie, dar a scris poezie haiku și eseuri).

Literarul se înnoiește și dezvoltă prin introducerea de elemente și tehnici de creație din afară.

André Breton, de exemplu, care a înființat suprarealismul în anul 1924, era medic psihiatru, nu filolog, și în felul acesta a știut să introducă dicteul automat în scriere.

N-a auzit de interdisciplinaritate (sau transdisciplinaritate) când un specialist într-un domeniu folosește metode din disciplina sa și crează în alt domeniu?

- 2) IPT își intitulează un articol “În căutarea paradoxismului pierdut” (parafrazând opera fundamentală a lui Emile Zola “În căutarea timpului pierdut”). În 1984 când IPT l-a scris, articolul nu avea acest titlu, dar l-a “ajustat” acum (ianuarie 2011), după împrejurări.

Numai că, așa cum arătam în articolul “Din nou despre paradoxism” publicat în toamna lui 2010, paradoxismul nu numai că nu s-a pierdut, ba chiar a evoluat la nivel internațional: atât prin introducerea lui în diverse dicționare în mai multe limbi, cât mai ales prin aplicarea lui în știință (Teoria Dezert-Smarandache de Raționament Paradoxist și Plauzibil, logica neutrosifică, neutrosafia, nemateria) la NASA, NATO, Universitatea Berkeley, etc. prezentat la zeci de conferințe internaționale ori seminarii prin multe țări (China, Australia, SUA, Suedia, India,

Spania, Belgia, Bulgaria, Italia, Canada, Indonezia, Rusia, Egipt, Germania, România, Franța, Scoția) – enumerate aproximativ în ordine cronologică.

Paradoxismul a fost de la început pierdut pentru el, dar real pentru alții.

- 3) Acum a schimbat placa și afirmă că l-am “plagiat” cu ‘grupul disipativ’. Care grup disipativ?

Căutând în DEX (ed. 1975, p. 270), nu am găsit cuvântul “disipativ” (unii folosesc neologisme bombastice pentru a epata). În Larousse (ed. 2004, p. 372) există “dissipatif / ive” (care produce ori este sediul unei risipiri de energie), iar în Webster (ed. 1988, p. 397) există “dissipative” cu aceeași semantică.

Azi, 26 ianuarie 2011, căutând și pe Google “disipativ grup” am gasit zero situri! *Poate ați vrut să ziceți “dissipative group”* [grup risipit, răspândit - în engleză], primesc răspunsul de la Google. Și găsesc 118 situri cu sintagma englezească “dissipative group”, folosită în tehnică, fără însă a fi conectate cu IPT.

Grupuri risipite/disipative sunt cam toate, deoarece cuprind membri din zone geografice diferite (deci sunt răspândiți, nu-s compacți).

Am găsit până la urmă câteva citări ale disipativ-grupului său în cartea sa “Dicționarul esteticoliterar, lingvistic, religios, de teoria comunicației”, apărut în editura sa Aethicus, 2003.

Și nu știu ce legătură ar fi între grupul său disipativ (dacă a existat) și paradoxism? N-am găsit nicio informație publicată pe undeva care să arate conexia.

Să-și scrie manifestele grupului său disipativ, teoria lui, să publice antologii ale grupului disipativ, etc. ca lumea să înțeleagă.

- 4) Iată ce mai scrie IPT despre el însuși:

“Ion Pachia-Tatomirescu, încă din 1982 – 1984, a vrut să inițieze pe Ovidiu Florentin / Florentin Smarandache în estetica autenticului paradoxism, nu în avangarda „expirată” încă din orizonturile primului război mondial, 1914 – 1918: dadaism, suprarealism, futurism etc., dar n-a avut pe cine, deoarece FS absolvise, în 1979, o facultate de matematică, nu de științe filologice, ca IPT, ori de litere, limbi străine etc.”

Din nou acuza că nu am absolvit filologia, ci matematica (de fapt secția de informatică)!

Numai că în perioada 1982-1984 (când zice c-a vrut el să mă “inițieze”!) eu eram profesor în Maroc, iar el era în ... România!

Și dacă a vrut să mă “inițieze” (să-mi dea lecții – probabil!), de ce n-a specificat acest lucru în cronica sa din 1984 la primul meu volum paradoxist “Sensul nonsensului” (1983) care conținea și primul manifest paradoxist vreodată publicat?

Și-apoi, nu înțeleg de ce ar fi trebuit să mă “inițieze” pe mine, și să nu facă el însuși?! E ridicolă treaba.

Deoarece acea cronică a lui din 1984 îl dă de gol că el nu avusese nici o preocupare în privința paradoxismului înainte de 1984 (dacă ar fi avut, ar fi menționat în propria sa cronică despre paradoxismul meu), mă amenință acum că dacă o public mă dă în judecată! Cronica sa, pe care mi-a trimis-o chiar el într-o scrisoare, rămâne oricum în facsimil în dosarul meu.

- 5) Dacă IPT a reușit s-o convingă pe Chantal Signoret - profesoară la Université de Provence (Aix-en-Provence, Franța) - cu care de fapt eu îi făcusem cunoștință prin scrisori, și îi dădusem adresa dânzei) să nu mă mai traducă pe mine în franceză – IPT era invidios și pe faptul că aveam și eu un volum de poeme tradus în franceză ("Formules pour l'esprit", Éd. Express, Fès, Maroc, 1983) iar el nu, la acea dată (pentru că eu nu sunt poet ci matematician – i-a motivat el), dar, să-l traducă bineînțeles pe el (ceea ce s-a și întâmplat: în 1986 Chantal Signoret traduce o parte din poemele lui IPT apărute în volumul *Fulgerul sferic / Éclair sphérique*), a crezut că mă poate deposea în același fel și de paradoxism (eu nefiind “de specialitate”!).

Numai că deja eu publicasem un volum paradoxist conținând și primul manifest paradoxist în anul 1983, pe care el însuși îl recenzase favorabil în 1984, recunoscând un nou curent literar (fără a pretinde că Nichita, ori Sorescu, ori chiar Pachia și alții ar fi avut vreo contribuție la paradoxism). Abia la peste un deceniu (în 1994, după ce apăruseră destule cărți, recenzii, și manifeste despre paradoxism) el și-a schimbat poziția la 180 de grade și-a afirmat într-o carte (*Nichita Stănescu și paradoxismul*, Timișoara, Ed. Arutela) că Nichita a înființat paradoxismul, crezând că poate denatura adevărul dacă bagă în față un nume mare, iar mai târziu asociindu-l și pe Marin Sorescu, apoi pe Miron Radu Paraschivescu, Nicolae Labiș, etc. Numai că cititorii cunoșteau operele acestor titani ai literaturii române, care nu se ocupaseră de paradoxism.

- 6) Iată poezia “Descrierea lui A”, din volumul *Epica Magna*, de Nichita Stănescu, Ed. Junimea, Iași, 1978:

Descrierea lui A

*Îl opun pe A lui I
Nori peste semne.*

*Explozia inimii în desimea ei
rabda sa se sparga trupul.*

*Gând cu ancora A,
în zeama gânditoare a creierului.*

*Credeam ca totul vorbește.
A, m-a despartit de auz.*

*Templu al cuvântului, A,
rugarea trupurilor noastre fumegânde, -
vulturul ti l-am ucis
înzdravenind un mormânt.
schimbându-te în lucruru.
Gândire devenita strigat,
înzdravenind un mormânt.*

*A, te-am facut trup
ca sa ramâna din trupul meu
dupa spulberare
A.*

*Îi opun pe A, mie.
Sufletului meu îl opun pe A.
Lupta care naste înțeles.
Cort al amintirii mele.*

*Trece timpul peste A.
Viata-mi curge pe sub A.
Soarele se închina la A
la steaua cuvântului, - A*

*Tu care nu ești, A,
cine o sa te gândeasca, cine.
Gîndeste-ma tu A, pe mine.
Gîndeste-ma tu.*

*Inmormântându-ma, -
A,
trup îmi ramâi, al gândirii.*

*Faraon împaiat cu paie
încălecat cu cai înverziti cu iarba
uscat de apa,
si udat de toate razele stelelor.
Sub piramida ta, A
voi depune marturie
de faptul ca m-am nascut
si de faptul ca am murit.*

*În numele iepurilor , A
în numele ierburilor , A
în numele bolovanilor si al nisipurilor
A,
în numele numelui meu, A
depunem prin tine marturie
pentru nedreptatea,
de a fi nemaifiind,*

*Vorbirăm stelele.
Cântaram vorbirile.*

A, te opun lui I.

Iată și poemul meu “Istoria Limbii Române”, din volumul *Formule pentru spirit*, Ed. Litera, București, 1981, unde IPT zice că l-am “plagiat” pe Nichita Stănescu din poezia anterioară:

ISTORIA LIMBII ROMÂNE

*S-au descoperit în pământ
cioburi mari de cuvinte
de pe vremea traco-geților.
(Aceste cuvinte care, pentru a încălzi,
le spargem
și facem cu ele focul
lângă tîmplă.)*

*Ele vorbesc stelele, plantele, animalele,
plîng roua și zîmbesc mugurii.
Ele tac liniștea, cîntă mierla
și răsar iarba
și bat briza dinspre partea de răsărit
a inimii.*

S-au nimerit pur și simplu două cuvinte commune, “Vorbirăm stelele” la Nichita și “Ele vorbesc stelele” la mine, deși cu înțelesuri diferite și aceste două cuvinte {‘(noi - ființe umane) vorbirăm stelele’, respectiv ‘(cuvintele - lucruri abstracte) vorbesc stelele’}, și IPT o ține întruna că am făcut fraudă, că sunt impostor, etc. Repetă de 2-3 ori în același articol că am “plagiat”, și în alte articole ale sale scrie acest lucru de mai multe ori, și în cărțile sale.

Se poate înlocui această sintagmă cu alte expresii, de exemplu: “încântă stelele”, ori “șoptesc visele”, etc.

Pachia nu s-a uitat bine, fiindcă mai sunt două cuvinte comune în aceste două cărți, și anume „pentru a”: la Nichita „pentru a dormi” în poemul <simt>, și la mine „pentru a încălzi” în poemul <Istoria Limbii Române>; deci încă un „plagiat”!

Două cuvinte comune se pot găsi în operele multor scriitori!

- 7) Pe Internet la <http://fs.gallup.unm.edu/a/paradoxisme-fr.htm> am relatat că:

“Le dictionnaire français fait distinction entre le *paradoxisme comme figure réthorique de style*, créé par Pierre Fontanier (1765 - 1844), et le *paradoxisme comme mouvement de création*, fondé et dirigé par Florentin Smarandache (1980s); ce dernier comprend plusieurs figures réthoriques de style énumérées en haut (y inclu le paradoxisme comme figure de style).”

Prin anii '80, când mă gândisem la formarea unui curent și stil paradoxist, nu numai literar dar și în domenii științifice, datorită situației paradoxale în care trăiam, nu știam de existența termenului “paradoxisme” în limba franceză, inițiat de Pierre Fontanier, definit astfel:

“Le paradoxisme est une figure de style qui consiste à réunir sur un même sujet et sous forme paradoxale des attributs apparemment inconciliables mais liés de telle manière à frapper les esprits. Il s'agit d'une figure de rhétorique voisine de l'oxymore.”

Iar oximoronul, cu care se înrudește ca stil paradoxismul lui Fontanier, este definit ca:

“Oxymoron est une figure de style qui vise à rapprocher deux termes (un nom et un adjectif) que leur sens devrait éloigner, dans une formule en apparence contradictoire.”

{Definiții preluate din Wikipedia franceză.}

Însă, din fericire, gramaticianul Pierre Fontanier îl folosea doar ca figură retorică de stil, pe când în cazul meu “paradoxismul” este folosit în sens mult mai larg: ca mișcare literară, incluzând nu numai “atributele ireconciliabile” ale lui Fontanier, dar și oximoronii, anti-clișeele lingvistice, antinomiile, antitezele, contradicțiile, parabolele, deviațiile de sens, vorbirea în răspăr, nonsensul, ciudățeniile, calabururile, parafrazele, paradoxurile, semiparadoxurile, etc. și nu doar în literatură ci și în știință.

- 8) A trecut IPT la o serie de invective, în stilul său bombastic, la adresa mea: “universitar-gallupist”, “antologia smarandachistă”, “potrivit nudaismului smarandachios”, “americanizarea smarandachismului dadaist-avangardist desuet”, și alte aiureli!
- 9) IPT mai zice că: “în 1980, Fl. Smarandache nu debutase, deci nu exista ca scriitor în literatura română (ori în altele)”. Acest lucru este fals, deoarece eu debutasem literar în revista “Năzuințe” din Craiova în anul 1979 cu poemul semnificativ “Cifrele au început să vibreze”, iar în 1980 fusesem publicat cu poeme chiar de Geo Dumitrescu în “Luceafărul” (București), apoi în “Orizont” (Timișoara), și tot în 1980 apărusem cu un

grupaj de versuri în antologia colectivă “Ora planetei”, editată de criticul literar Constantin M. Popa, în cadrul Cenaclului literar <Elena Farago> din Craiova, plachetă publicată de Biblioteca Județeană Dolj.

- 10) Tot IPT mai afirmă că: “punându-și volumul de debut, *Formule pentru spirit*, sub un motto dintr-un poem semnat de Marin Sorescu – «Mi-e frig în cămașa asta / De litere / Prin care intră ușor / Toate intemperiiile.» –, se relevă “modelul” / “patternul”-Sorescu sub pecetea căruia stă *smarandachismul*.”

Aceasta-i altă exagerare pachistă. Nu m-așteptam că, dacă pun un motto dintr-un scriitor, unei cărți pe care am creat-o, înseamnă că “imit” pe acel scriitor!

- 11) Tot IPT mai scrie că: “‘oltean-americanul’ Ovidiu Florentin / Smarandache trebuie să înceteze cu injuriile la adresa genialilor scriitori ai paradoxismului, scriitori de talie universală, Nichita Stănescu, Marin Sorescu ș.a.”

Astea-s minciuni sfruntate ale lui Pachia, printre alte minciuni de-ale lui! Eu am afirmat doar faptul că ei nu s-au ocupat cu paradoxismul – cum pretinde Pachia, însă am avut întotdeauna o mare admirație pentru Nichita Stănescu și Marin Sorescu, pe care i-am considerat dintotdeauna cei mai mari scriitori români ai secolului douăzeci.

- 12) Paradoxismul nu urmează avangarda de după primul război mondial, cum crede IPT. Eu n-am văzut nicio avangardă literară anterioară aplicată în știință. N-o să-nceapă el acum să pretindă și faptul că el sau alții au aplicat paradoxismul în alte domenii (sau că m-a „inițiat” el cum să fac fiindcă eu eram probabil bătut în cap!), precum: inginerie (fuziunea sensorilor), robotică (detectarea obstacolelor, construirea hărții mediului înconjurător unui robot), medicină (în punerea diagnosticului unei maladii), automatică (prelucrarea computerizată a datelor), filozofie (generalizarea dialecticii), fizică (paradoxuri cuantice), lingvistică (paradoxuri semantice), logică (generalizarea logicii fuzzy), artă (aut-arta)?

Datorită acestor aplicații științifice ale paradoxismului (prelucrarea automată a informațiilor conflictuale) au fost lucrări de doctorat la diverse universități din: Franța, Canada, Olanda, Polonia, Australia, și Statele Unite, și de masterat în Algeria și Iran.

Poate au fost și niște experimente livrești ‘extreme’ în volumul meu “NonPoems”, dar acesta-i mai puțin paradoxist (nu toate cărțile mele sunt paradoxiste; eu am scris în diverse stiluri și abordând tematici și domenii multiple; am multe cărți literare neparadoxiste, de exemplu: volumele de călătorii prin vreo 40 de țări, jurnalul intim, volumele de poeme metaforice, piesele de teatru pentru copii, povestirile de adormit copii, volumul de interviuri, fișele de lecturi literare, poemele haiku, poemele într-un vers).

Eu nu încep acum atacul asupra cărților sale, ori atacul la persoană - cum procedează el la adresa mea (mă face: “sinistru” – îmi vine să râd, “grobian”, “profanator excrementist al paradoxismului” – ce expresie!; și tocmai eu am ridicat paradoxismul la nivel internațional și i-am demonstrat aplicații reale în știință), ci în răspunsurile mele la polemicile lui am arătat că nici el nici alții nu s-au ocupat cu înființarea paradoxismului. Atât!

Paradoxismul definit în mod classic este mișcarea bazată pe creații în orice domeniu (nu doar în literatură – cum crede Pachia) ce folosesc multe contradicții, antiteze, contra-sensuri, paradoxuri, semiparadoxuri, devieri de sensuri.

Bibliografie:

Florentin Smarandache, *Din nou despre paradoxism*, Constelații diamantine, Craiova, Nr. 3, 2010.

Ion Pachia Tatomirescu, *În căutarea paradoxismului pierdut*, Constelații diamantine, Craiova, Nr. 5, 2011.

Ianuarie-Februarie 2011